

جمعه — ۱۵ تيسان ۱۹۲۷

جلد: ۷

دردنجهي سنه — نومرو ۸۴

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردي ياننده كي بناده

خصوصي دائره

صاحب و مديري

محمد هسيح

مجله محبوسه

آبونه شرائطي : سنه لکي ۲۵۰

آلتی آيلغي ۱۲۵، فوق العاده

نسخه لرايچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غرو شدر .

مجموعه مزه يئتنجه طبعي تنسيب

ايدمله ين اثرلر اعاده ايدلر

هر آيك برنجي و ادب بشجي كونلري هيقار، علمي، ادبي، اقتصادي، فني رسمي مجموعه در.

زده موسيقي محرر لکي

واسع معناده کې (تقيد) له هر مملكته علم وصنعت جريانلريڼك نكلمنده اوښاديني رول پك بوبوكدر . آورواده موسيقي تقيدجلكښك مستقل بر تاريخي موجود اولديني ايچون بوكونكي سويهسي جدا بوبوكدر . ايلك حملهه مملكتيز ايچونده بوبله بر سويه ايستمك شهبهسز حفسز بر طب اولور . بونكه برابر، متواضع موسيقي اجرا آتزهك حالي ايله متناسب قيمته قلمارك جقماسنه انتظار هركښكښتي . مع الاسف موسيقي محرر لرلر يك باشيلىجه موقفيست لكرى محيطك احتياجلارنى كورمه ملرلن ايلري كليور . مثلاً ، بوسنك غايه ويوللريني آكلا يانلرك ، بسيط تعريفاره محتاج اولمايانلرك مملكتيزده مهم بر يكون تشكيل ايديكي دوشونمك هيچ برينك ايسته كليور . (موسيقي ساحه سنده بسيط يازيلره محتاجز) كې بر قناعته يازي يازمانك محطى آكلا . مامق اوله جغنى دوشونه ميورلر . كنجنك ، يورونه سى لازم كهجك يوللره ديكل ، معلوم يوللرده ناصيل يورونه سى لازم كهجكي اوكره نمكه محتاجدر . اجني لسان آزييلينور . بوبوزدن دركه ، منتقب كنجنرك (جدي موسيقي معلوماتي ايله تجهزي) يه امكان قاليور . . . خاق ، يازيانلري ديكل ، نه چاليپورسه اونى ديكلره ؛ ديكلمك خصو . صندهه بداسته هر كس تاماً زمانك قوسلر (مودا) لرينه كوره وضعت آلير . بناء عليه ، يازانلره خلقدن اول ، موسيقيشناس يتيشك ايستمينلري علاقه دارايتكه چاليشلي ، بالتقيجه بوكسك برسويه صاحب بوللر دلرلر . تكرار ايدييورم كه ، خلك سمي تريهسي ايله مشغول موجود موسيقيشناسلر يزدن ، مكنيلرده كي موسيقي معاملريزدن عصر ك موسيقي صنعتده كي تقوي كوروش وذكاليه حس ايتش اولان كتجلريز پك چوقدر : باشيلىجه ضعللري ، اجني لسان بيله مملك يوزدن به صنعتك جدي جريانلري

ديهن جورى ني، ابتدائي، حتى على الماده تأثريتي ضبط وتنظيم انكده وسكار تلقى ايتك باكش اولسه كركدر . جورينك شرعنده صنعت ، دوق بر معرفت حالنده كورونور ، جورينك روحى جراتيز ، جهلسز ، هيجانلري حرارتيز ويك محدوددر ؛ شو غزلي بونك دليلي اولورق كوسترله بيلير :
مست اولدى يته كوكل مهباي محبته
آكفته دماغ اولدم سوداي محبته
كه عريده دايكه اشتلا اغيار
بيايم نه اولور حالم غواي محبته
آلده اتهاسه اولور دل اول آفته زيراكم
محال كورور چشمن رسواي محبته
آدم نجه ميل ايتور اول غمزدهم اولمش
هر عومومى پرورده معنای محبته
جورى نكه ياره جان ويرمه ده يباك اول
آبات وجود آيله دعواي محبته .

جورينك شرعنده سكوتنه بر ميل حس اولور . محصورالرنده اختراصزلفي ، غزل ونازواه چلوپيني كوستره دليلار قوتلدر . فريادلرنده بيله تأثريك ، اميدسز لكښك سسي آزدور :

ايرمدي منزل اميده جورى تيرآه
پكدي اما نه فلكنك عرش اعلاند بيله

ديركن ، نهايت زه بر اشتكا احتياجنده اولديني سويله بيلور . مع مافيه جورينك اوزرنده توقف انكده ذكر غزللري موجوددر . بولر ديواننده مهم بر يكون تشكيل اقمسه بيله ، يته دفعي جاب ايتكښن خلل قانازلر . مثلاً بر غزل كوشوك اوچ پيښنده ، زه كوره ، جورى قدرت ك انتهاستي بواني ايستمشدر :

غتاب غمزه آفت ، ختم چشم يي آمان آفت
جهانه حسن ايله صادى او شوخ دلستان آفت
او صياد كينكاه بلادر غمزه مبتي

كه اولمش دست و بازو سنده تير آفت كان آفت
نجه آسوده اولسون جورى* آواره عالمده
محبت آفت دول آفت وحسن بلاق آفت .

جورى نك ظريفكي ، خوش نويسلدي مورخلريزله ذكره نويسلر يرك روايتلري ميانده ايسده ، بز اونك بوخصيملري آبات ايدهمك بروقيجه مالك بولونميوروز . بونك ايچون شاعري بر آزرده يو طرفدن تدقيق ايتك فرصتي الله ايدهمه دك . بناء عليه منحصرأ ديوانه استناداً صوك سوز اولورق ديهيچكوكه ، جورى نظمليه آديتات تاريخي يركزي بر كوشته سنده متواضع ونحويتكار باشامغه حق قازانمشدر .

محمد خالد

دوشونديكاري ، دويدقنري ، عيني ادبي شكلر ايچنده ترجمه وافاده ايتلرلن عبارت اوله بيلردى . تاريخ و ذكره نويسلر يرك ايكي شاعر پيښنده بولدقنري رابطه اكر بولايه ، اولنره حق يركم لازم كليور . نفعي ك حاكم اولديني دورده يتيشديكښن دولاي جورى ، نفعي معني عد ايدايورسه ، بونقظه نظره اشتراك ايتك اولادور . تاريخ و ذكره نويسلر يرك ، جورينك شرعنه دائر خصوصي بر مطالعه سويله ميورلر . محمد رضا افندي مطبوعه ذكره مسنده جورينك بحث ايدانه ركن :
« پرورش كفته زبان نكزه اولوب امنه اشعار دليدي يي آندانده ، بر شاعر سحر سازدركه آندمكي كل نادره پردايي نيزه ميدان بلاغت اولوب قصاالسابق اعجازدر . » ديور . اسرار دديه نظراً : « اشعار عارفانه وكفتار مولويانه سي بين الاخوان موفور » اولان جورينك « خصوصاً دده روحى » بغداديك تركيبه مشهورنه نظريه لايبي سنده جهور « در . رضا واسرار دده كي ديكر مورخ و ذكره جيلريزده جورى حقهده كي فكرلري بر ايكي مدح ونا جمله سيله اجمال ايتلشدر .

ياراي ومولوى طريقتلريه منسوب اوله سته ، وقتي نكيكرده دورانلره ، آيتلره كچيره سته رنما جورى ، شرعنه ديني وتقوفو بر هويت ويرمهش ، بر چوق متصوف شاعرلريز كي ، شعري ، تقوفو مسلكك تعميمي ، مدافعه سي ايچون آت يابالمشدر . جورى شرعنده تقوفو موضوعلره ، حقيقه ، حقيق عشقه حماس ايتكه براز ، قلبنك درلودلر شرعنده ترجمان اولمش ، شعري صنعت قصيده ، آديت باقى آرزوسيله سويله مشدر . بناء عليه اونك ديواننده هر شيند اول صنعت قيمته ادبي بر ماهيت آزاميددر .

اعتقاد مزجه جورى ، نه بوكسك برصنكدار نهده بوكسك بر شاعر دكدر ؛ دويغورلنده خصوصيت ، محصورالرنده شخصيتك دامغاسي بوقدر ؛ يلكو قلبنك بسيط خلكلارني ايچنده صافلاماش ، اولنري پرورسز ، تميز بر لسانله افاده ايده بياشمشدر .

عالم شكفته ، باغ مفرح ، هوا لطيف
دالر كشاده ، نغمه باد صبا لطيف
نيك غنجهي كشاده ايدر بر نغمه باد
اولايي هيچ بوله دم دلگشا لطيف
اطراف باغه قلمده نثر شمع كل
ايتكده روحى رايحه جانفرا لطيف
سرهات جويبارده بوق زرمه كدر
هر سندهن كورونهده روى صفا لطيف
ذكر لسان بابل كراز : يا دودود
ورد زبان معني ازهار : يا لطيف
جورى نسيم فيض ايله اوله شكفته دل
كل كي شمر باكي اولور دالما لطيف .

چونکه بو یوله کی هتلك تأمین ایدم جکی فائده لری درك ایش- برای طایفه موسیقی محررین وارد. دیگر شرق مملکتلرند معادلاری بیستمین بو پک محترم ذوانک اقتدارلری اوروپاچهده مسلمدر. ایسته، بو ذوات، موسیقی محررلکک، صوك زمانلرده شهرت آت اولوق درگسته دوشد. یکنی، فائده لی تلقینات رینه مناسب قرأشلی وعقل خوجالقرینی نشره یارادیغنی کورمکه پک حقلی اولوق صوك درجهده مأؤردلر. هر- از جالانک، و یاموسیقی بهاتساب ایدمک علماً فائده کثیره جک یازیلر یازایامه سته امکان وارمیدر ؟

مثلاً، توومک دردنجی سته سنی یادمه قصیده غزله لره یازیلانک بسط ترجمه حل خلاصه لرینک بیه قاجانه خطایله دولتی صایه سوز اوزار! برجموعه من، و قتیله بارسده « بویوک آدمله عنوانی آتنده جیقاریلان سهریدن اسکیمش بر « بهوف » حیاندن اقتباسده بولدیغنی ایچون موداسی کیمش بر وقه مک تعمیمه سببت ورمش؛ اصلی اولدیغنی صوك زمانلرده آکلاشیلان (به توومک) موزار ایله ملاقاتی (وقه منی همان همان هر غزته ده یازلمش، « ثروت فنون» به وقعه به عائد خیل بر نابولک رسمی نشر ایتمدر! وقه اهمیت سدر؛ فقط بو کون اهمیت بر وقعه حقهده تحقق ایدن تقیصه، یارن تحقیقه لزوم کورولمک یوزیدن داها حیاتی بر مسئله موضوع بحث اولورکن آکرر ایدرسه نتیجه نه به واریر؛ موسیقی ادبیات ک بکی وایتنجه که آتخیم ایدلمش علملردن بری در. هر هانکی بر بحث حقهده (بالخاصه تاریخی و فلسفی بحثلر) قوتی بر تنبعه اهمیت و برمدن، فکرلرک اسکینی و یکسینی، کتابلرک ایسینی و فاسنی تعین ایدمندن یازیه جق هر یازی اورتایه یکی یکی اقتدارلر جیقارمغه، عکس العمللر باقمغه، مملکتنه فائده رینه ضرر کثیرمک محکومدر. مقصده، موسیقی محرری اولوق ایسته بن کینچلرک هوسلرینه انکل اولوق دیکلدر. آنجاق کندیلرینه هنوز استقرار قازانمغه

شکنده اولورلر. قونسر و تمثیل تشیدلری ده عمومی علاقه دار ایدر. بونک خارجه مکی بونون نشریات علمی ماهیتدن بر آن اوزاقلا. (شازلر).

برقم موسیقی محررلرینک غایه سی ایسه یته بسط قواعد خلاصه لری نشر ایدرک. شهرت قازانق، اسم و نه تیکت نشر ایتمکدر. اسم و نه تیکت نشری هوسکارلغه کچن کون یکی بر نمونه داها کوردک. مقاله سنده اسمی اوستنه «فلان مملکت قونسرو اتواری اورکستره سنده ویولونیست» دیه یازان بر کنج، بکا، یومی غزله ردن رینه اوج مقاله ک بردم حائده کوندر دیکم بر تقرقنه ک هر قسمنده امضامک اوستنه باشقارلی طرفندن الان آکلا به مدیغ بر مقصده یازیلان نه تیکتلی خاطر لاندی که، کونلره اوقولریمی قاجیرمش، و تصحیحی بولنده سکسان بیک چاره آرا. تشدی! عجا بو زواللی محرر بده عینی وجهه غزته سنک فضله توجه کارلغنه می قربان کیتدی؟ دیه دوشوندم؛ چونکه هر کان طلبه سنک منسوب اولدیغنی قونسرو اتوارک اورکستره سنده برابرک موسیقینه چالیدییغنی، بو حالک ایسه اسم (نه تیکت) تشکیل ایدمک درجهده افتخاری موجب بر طرفی بولنه جی استانبولک هر منور انساجه معلومدر. مع الاسف، بوکی استعجاللرک، صنعتله علاقه دار آکلار زمره نظرند هوسکارلرک وقتندن اول قره دلسنی قایب ایدر مکن باشقا بر ایشه یارامایه جقنی خبر ورم. صنعتکاری دیکله جک اولان زمره کزیده طبقه دکلیمدر؟

ایده آل موسیقی محررلکک-ویه سنی هیچه ایندیرمک جدی چالیشانلرک همتلرینی صویه دوشورن بوکی یازیلرده عینی درجهده مناسب در. صاغلام مسلک معلوماتی ایدمندن ایشه کیریشن بو کیلر هر سطر باشند یکی بر علم خطاسنه میدان وریورلر.

مملکتده بر قاج سته کک جدی تدقیق و تنبلیق متعاقب موسیقی محررلکک باشلاش

ویولرله تاس ایدمه پیشلری دره بناء علیه هر شیدن اول اولرک احتیاجلری تأمین ایدله لیدر. جدی موسیقی نظاهرلرینه دوغرو عمومک سوق وظیفه سنی موسیقی محررلری قادر علی العموم مر بیلر، فکر مرشدرلری ده کورده بیلر.

مملکت مزده، بوکا تماماً ضد بر اجتهادک اورتایه جقیدیغنی هر کس بیلر. حتی غزته لر یزدن بری بندن یاراجم یازیلرک (هرکی علاقه دار ایدمک مصاحبه لر طرزنده اولسنی) اهمیتله طلب ایتمدی! بو قعاتی اورتایه جیقاریلر مع الاسف یته یوقارده عرض ایدیمک ذکی، فقط تحصیل بسط عصر صنعتی حقهده شویله بویه بر معلومات ایدینه بیلیمش موسیقیشناسلریمزد. جدی، هر مننسی علاقه دار ایدمکله جک قوته معلومات نشریدن عاجز بولوندقاری ایچون، ذهنتلری کندی قلملردن جیقاییه جک قیمته نشر یاته حاضر لاق ایسته مکده درلر. بو قعاتلره ایندیرمجه قیلری کیمسه لری ده شهسز بولورلر. دوشونمورلر که مثلاً «بسته کارلریمز شویله یاملی درلر» بویه ایغلی درلر، طرزنده کی درسلرینی بسته کارلره چالیشانلر قضایا و قومورلر اوقیمند کی یازیلره محتاج فکر سوه سنده کی برسته کارلرک طلبه سندن اثر جیقمانسده احتمال یوقدر! خلق ایسه، بوکی یازیلری نه مقصده اوقوسون!

مشابه یازیلری زرایشدن آکلایان منتدیلر در حال قایوب بر طرفه بیراقدیمز که، موسیقیشناس اولیان فکره احباری ده هیچ ایلری یوق، قالدیر قوی، هب او! دن باشقا بر شی افاده اجمه دکارینی بیلورلر.

(بو سطرلردن، باشقا مملکتلرده کی «خالقه مخصوص موسیقی نشریاتی» ندن خبردار اولدیمز ظن ایدلمه سن. غریبه کی بوکی نشریات، بسته کارلر، مشهور اثرلر و سائر حقهده عمومی تئویر مقصده یاه بیلیمش تعریفلردن و رهبرلردن عبارتدر که رساله لر

ياز آفشامی

روحه چوکوپور آفشام ، نشسته ،
باغچه مده آ کارکن آسکی سودای ،
بویاز آفشاملری شکلز بر ایز ،
غله کولکلیور بته هر چایی .

دالره سربیلدی بورغون بر اذان ،
آچلان سیلرده افق قایب اولدی ؛
صوک قاناد سسیله حزنه قاریشان
قوشلرک مانی ایچمه دولدی .

حالی بر مهران هوای آسدی ،
بو آفشام آغلام غریبه کبی ؛
سکون قاراناقلده بر فریاد سزدی ،
کیجه به بالواران نهیدی یاربی ؟

اسماعیل نامی

چالیشان تلقیرلرک سلامت ، و بر علمک
حیثیتی نامنه تیغض توصیه ایتمکی ، بو بولده کی
تجربلریمک قدمنندن جسارت آلهرق ،
دوشوندم . بوکی لسان بیان مراقق کنجلر ،
بر طرفدن ملککتک حقیق احتیاجلرنی داها
ای فرق ایدمرک لزومی اولان و هر کسجه
مقبول ، باخصاصه تعریفی ماهیتده بعضی کتابلرک
ترجمه سته اهیت ویرر ، دیگر طرفدن دهه جوق
اووقومق ، زحمتنه قاتلرلرلرسه ، بالآخره
یازمه جقلری شیلرله هوسکار کنجلرک آراسنده
مفید فکرلرک نعمته سبب اولورلر . بویولده کی
افتخاره شایان مساعیسله طانیدیمز احمد
مختارلرک آرقداشیز کندیلرینه نمونه اوله مازی ،
دیبه دوشونیورم .

ینه مسلکک حیثیتی و کنجلرک فکری
سلامتی نامنه ، اختصاصی تقرر ایتیمش
کنجلره علمی ماهیتده یازی یازدیلماسی لزومی ،
مجموعه و بوی غزله ریمز خاطر لاتیرسحق عییا
فضله بر جر آنکارلقی کوسرتمش اولورز ؟
بافری کوی : ۶ نisan ۹۲۷

میخال زاده
محمود رافع

یاغمه دقدردنه سطرلر

- ۴ -

- ماره نصرت -

..... کیجه مک صاحبه یاقین بر
ساعتندیم . بیلم نزماندن بری ، کوز
یاشارم ، نوکده کی اسکی کتابک صارامش
پاراقلری نوسسته دوکولور . شرقک اک
بویولک الک عاشق شاعریله باش بشیم واونکله
برابر ، اونک کیبی ایکلریم :

عشق دردیله خوشم اچ کلاجدن طیب
قلما درمان
ایتم قارا کیجه ناصیح ناله و فریاد
اویار خلق افغانم ، قارا بختم اویاغازی ؟
..... مرادم شمی یاغازی ؟ ...

*

— سزی تاملن ایدرمک —

— خاییر ، خاییر ! —

— فقط —

— ممکن دیکلدر . —

— بوتون بر حیات —

— بعضاً اولور . —

— لاکن دکر ، اینانکز بکا . . . —

— سزه اینانیورم ، یاخود ایناتماورم . . —

— اوقادار بدبخت ایمک ، اوقادار حاستایمک ،

— محترمدوستم ، نه سولدی کسکیزی بیله دویمایورم !

— سز بکا اینانکز : بو ، هر کسدن اول اونک

— سعادتچی اینچین لازمدر . بن ، کندی سعادتیمی . .

*

— کونش ، مارمارانک کوکسندنه نفس آلور .

— بوکون ، موسمک اک کوزل کونی . کوزلرنده

— بیشیل پاراقلرک قویو کولکسی ، عجائب برقور

— کیبی . بوکوزلر ، بی ایلک دفعه بوکون

— قورقوتویور ابدی آکلاشمازالق . .

*

..... همده کوزلرم یایورم ناصیل

..... دایاناجیم ؟ ناصیل دایاناجیم ؟ . . .

..... آه ناصیل

*

..... زمان و مکان حسلرنی قایب ایتدم .

..... زردیم ؟ نه یاپورم ؟ هانکی موسمدمیم ؟

*